

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

**Kansallinen sosiaali- ja terveydenhuollon
rakenneuudistushanke
Alueellisten loppuraporttien yhteenveto**

Sote-uudistus

Rakenneuudistushankkeen tausta

- Rakenneuudistushankekokonaisuus on osa pääministeri Sanna Marinin hallituksen käynnistämää sote-uudistuksen alueellista valmistelua.
- Rakenneuudistuksen vapaaehtoista alueellista valmistelua tuettiin STM:n myöntämällä valtionavustuksilla. Valtionavustusta toteutettiin alueellisilla sekä useamman alueen yhteistyötasoisilla kehittämishankkeilla vuosina 2020–2021. Avustuksen enimmäismäärä oli 120 miljoonaa euroa.
- Valtionavustusta myönnettiin 23 alueelle sekä HUSille (Etelä-Savolle ja Itä-Savolle myönnettiin erilliset avustukset).
- Hankekokonaisuus koostui neljästä osa-alueesta:
 - Osa-alue 1: Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio
 - Osa-alue 2: Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen
 - Osa-alue 3: Toimintatapojen ja -prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla
 - Osa-alue 4: Yhteistyötasoinen, itsehallintoalueen rajat ylittävä kehittämistyö
- Rakenneuudistushankkeen kuudeksi keskeisimmäksi alueelliseksi tavoitteeksi määriteltiin:
 - Ohjauksen kehittäminen
 - Palveluverkkoa koskevien selvitysten ja suunnitelman laatiminen
 - Palveluketjujen ja –kokonaisuuksien määrittely
 - Palveluverkon ja palveluketjujen johtamisen kehittäminen ja tiedolla johtaminen
 - Tieto- ja viestintätekniisten ratkaisujen yhtenäistäminen
 - Muiden kustannuskehityksen hillintään liittyvien toimenpiteiden valmistelu

Hankkeen rahoitus

- Alueet hakivat valtionavustuksia yhteensä **156 279 302** euroa.
- Rakennemuudistushankkeessa myönnettiin yhteensä **120 000 000** euroa alueille.
- Alueilta jäi käyttämättä arviolta **40 019 962,69** euroa, joka on **33,3 %** koko rahoituksesta.

Osa-alue 1: Vapaaehtoinen alueellinen valmistelu ja hankekoordinaatio

- **Keskeisimmät tuotokset alueilla**

- Hankkeen muita osa-alueita ja hyvinvointialueen valmistelua tukeva hankehallinto ja –koordinaatio
- Sote-palvelujen nykytilan kartoitus ja keskeisten palveluketjujen ja –kokonaisuuksien määrittely
- Alueellinen tiekartta/tilannekuva
- Strategia(kartoitus) ja palvelustrategia hyvinvointialueelle
- Viestintästrategia ja –suunnitelma, sisältäen hyvinvointialueen brändistrategian ja alueen verkkosivut
- Yhteistyön tiivistäminen ja lisääminen alueella

Osa-alue 2: Johtamisen ja ohjauksen kehittäminen

- **Keskeisimmät tuotokset alueilla**

- Nykyisten organisaatio- ja tietojohdamisrakenteiden kypsyytasoarvio ja tietojohdamisen kehittämissuunnitelma
- Johtamisrakenteiden selkeyttäminen ja johtamisosaamisen kehittäminen
- TKIO-toiminnan käynnistyminen, toimintamallien muotoutuminen ja toiminnan kehittäminen
- VIRT-arkkitehtuurin mukaisen tietojohdamisen ratkaisuarkkitehtuurin toteutus/valmistelu
- Kansalaisten osallisuuden ja järjestöyhteistyön vahvistaminen
- Omavalvontaohjelman ja valvontasuunnitelman laatiminen

Osa-alue 3: Toimintatapojen ja –prosessien uudistaminen ja yhtenäistäminen digitaalisten välineiden avulla

- **Keskeisimmät tuotokset alueilla**
 - Digitaalisten ratkaisujen ja sähköisten asiointipalvelujen (esim. Chat, Omaolo-palvelu, Suomi.fi) käyttöönotto, käyttöönoton laajentaminen ja valmistelu
 - Erilaisten etävastaanottojen ja -konsultaatioiden käyttöönotto, käyttöönoton laajentaminen ja valmistelu
 - Asiakkuudenhallinnan ja asiakasohjauksen tietojärjestelmäratkaisujen kehittäminen tukemaan asiakkaan sujuvia palveluprosesseja
 - Alueellisen sote-huollon asiakas- ja potilastietojärjestelmäkokonaisuuden (APTJ) suunnittelu (mahd. kilpailutus/toteutustavan valinta) ja yhtenäistäminen
 - Kirjaamiskäytäntöjen yhtenäistäminen sekä Kanta-käyttöönottojen ja –arkistointien edistäminen
 - Kansallisen sähköisen perhekeskuksen kehittämistyön aloittaminen

Osa-alue 4: Yhteistyötasoinen, itsehallintoalueen rajat ylittävä kehittämistyö

Hanketoteuttaja Muut osallistajat	Hanke	Tuotokset
Helsinki Uudenmaan 4 hyvinvointialuetta ja HUS	Erikoissairaanhoidon ohjaus ja Uudenmaan verkostoyhteistyö	Yhteistyön kehittyminen hyvinvointialueiden ja HUSin sekä eri toiminnan tasojen välillä. Hankkeen aikana rakennettiin yhteensä 29 valmista tuotosta, joiden lisäksi osa-alueen kehitystä tullaan jatkamaan.
HUS HYKS-Erva-alueen alueen alueet	Terapiat etulinjaan-hanke	IPC-menetelmän edistäminen nuorten masennuksen hoidossa, Cool Kids – menetelmän käyttöönotto, terapiakoordinaattoritoiminta, etulinjan lyhytterapian ja ohjatun omahoidon koulutukset, kansallinen psykososiaalisten hoitojen koulutusjärjestelmä ja psykososiaalisten hoitojen laaturekisterin käyttöönotto.
Kanta-Häme Etelä-Pohjanmaa, Päijät-Häme ja Satakunta	Potilastietojärjestelmäriippumattoman tuotannonohjauksen alueellinen kehittäminen	Alueiden yhteisen tuotannonohjaushankkeen edistäminen, teknisten kehitys-, testi- ja tuotantoympäristöjen suunnittelu ja pilotointi eri toiminnoissa, yhteinen määrittely ja hallintamalli sekä mobiiliyökalujen ja niiden käytön on laajentuminen alueella. Hanke loi pohjan sille että pidemmällä aikavälillä siirtyminen tietotekniseen ekosysteemiin on mahdollista ja sen myötä myös toimittajalukkojen keventäminen mahdollistuu.
Keski-Uusimaa Helsinki ja Satakunta	LASTERI-hanke	Sijaishuollon palveluntuottajat ja niiden valvontatiedot sisältävän tietopohjan / teknisen ratkaisun rakentaminen, julkaisu ja pilottikäyttöönotto Keski-Uudenmaan sote –kuntayhtymän asiakastyöhön. Lasteri mahdollistaa käytön laajetessa valvontatyön raportoinnin ja seurannan aiempaa paremmin, kun hyvinvointialueittain voi kartoittaa mm. missä valvontatyötä on tehty.
Pohjanmaa Etelä-Karjala ja Kymenlaakso	PATA-asiakaspalvelukeskushanke	Alustateknologiaan, alueellisiin muutoshankkeisiin ja uuteen PATA-toimintamalliin liittyviä. PATA-alustaratkaisu sisältää esim. palvelukatalogin ja ratkaisupankin, Chat-palvelun ja työkalun kiireettömään hoivontarpeenarvointiin. Alueelliset tuotokset vaihtelivat.
Pohjois-Karjala Etelä-Savo ja Keski-Suomi	Sote-huollon toimintaprosessien- ja mallien määrittelyhanke	Kansallisten palvelujen hyödyntämismahdollisuuksien selvittäminen ja alueelliset ja kansalliset integraatio-, migraatio- ja konversiokuvaukset. Saatujen oppien, materiaalien ja tuotosten avulla pystytään parantamaan tiedolla johtamista niin, että uudet ICT-ratkaisut edistävät parhaalla mahdollisella tavalla toiminnan kehittämistä sekä väestön terveyden ja hyvinvoinnin ennakkointia ja seurantaa.
Pohjois-Pohjanmaa Kainuu, Keski-Pohjanmaa ja Lappi	Pohjoisen OT-keskus	Yhteisövaikuttavuus-mallin/hyödyn siirtyminen koko Yta-alueen pääomaksi, TKI toiminnan edistyminen, OT-keskusten yhteistyöverkoston aktiivinen toiminta ja yhteistyön tiivistyminen, etäkonsultaatiopilotin toteutus yhdessä Posken (digitalusta) ja Ensi- ja turvakotien liiton kanssa, työtekijöille suunnattu koulutus- ja osaamistarvekysely sekä tarvekysely saamelaisalueelle. Hankkeen aikana luotiin pohja pohjoisen YTA-alueen (OYS-erva) osaamis- ja tukikeskusrakenteelle sekä pysyväle toimintamallille.
Pohjois-Savo Etelä-Savo, Keski-Suomi ja Pohjois-Karjala	Lasten, nuorten ja perheiden (LaNuPe) osaamis- ja tukikeskuksen (OT) pilotti	Lasten, nuorten ja perheiden osaamis- ja tukikeskuksen (OT-keskus) asiakasryhmien, ilmiöiden, osaamisen sekä tutkimus- ja kehittämistarpeiden tunnistaminen, asiakasosallisuuden vahvistuminen asiantuntijaryhmissä, OT-keskuksen rakenteen selkiytyminen, monialaisen integratiivisen osaamisen ja yhteistoiminnan vahvistuminen esim. asiantuntijaverkostoissa sekä kahden konsultaatiomallin pilotointi.
Varsinais-Suomi Pohjanmaa ja Satakunta	Länsirannikon osaamis- ja tukikeskuksen (OT) pilotti	Kartoitus palvelujärjestelmässä esiintyvistä ongelmista, yhteistyöalueen kattavaa asiantuntijaverkoston muodostuminen ja yhteistyön käynnistyminen alueellisesti ja kansallisesti, tietopohjan vahvistuminen, toiminnallisesti integroitujen laitostyöyksiköiden kehittämistyö hyödyt sijaishuollon sisällön, laadun ja vaikuttavuuden kehittämiseen sekä tutkimuksen ja käytännön työn integraation vahvistumiseen sekä kartoitettu kansainvälisiä näyttöä perustuvia ohjelmia ja löydetty lupaava organisaation muutosohjelma, jonka implementaation edistäminen on tulevilla kaudella tavoitteena.

Kiitos!

Sote-uudistus